

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3460/2022. (X. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.699/2021/5/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósrághoz, és abban kérte a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.699/2021/5/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését a Budapest Környéki Törvényszék 4.P.20.231/2018/79. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az indítványozó az Abtv. 61. § (1) bekezdésének megfelelően kezdeményezte továbbá a támadott ítéletek végrehajtásának fel-függesztését is.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári perben megállapított tényállás szerint a felperesi pozíció-ban lévő indítványozó ingatlanával szomszédos, új építésű ikerháza 2016 decemberében kisgyermekes csalá-dok költöztek be. Az alperesek gyermekei sokszor kint rollereztek, bicikliztek és fociztak, ami zajhatással járt, mely az indítványozót zavarta, így 2017 februárjában videófelvételeket készített a gyermekek által keltett zajha-tásokról. 2017. április 8-án ugyanezen célból ismét videófelvételt készített az indítványozó, melyet az alperesek észleltek és felszólították az indítványozót, hogy a gyermekekről ne készítsen videófelvételeket, majd az I. ren-dű alperes levélben hívta fel az indítványozó figyelmét arra, hogy a gyermekekről a törvényes képviselő hoz-zájárulása nélkül videófelvételt készíteni jogséértő. Ezt követően az indítványozó és az alperesek között állandó-sult a konfliktus és több alkalommal is hangos szóváltásokba keveredtek, melyekről az indítványozó videófelvételt készített. Az alperesek által lakott ikerház felépülését követően az utca házszámazása módosult, melyet az ön-kormányzat nem vezetett át időben, így emiatt, illetve az indítványozó, valamint az I. rendű alperes vezeték-név-azonossága miatt a részükre érkező levelek és újságok nem érkeztek meg, melyből az indítványozónak állítása szerint kára keletkezett.
- [3] Az indítványozó többször pontosított keresetében kérte az alperesek egyenként 200 000 forint sérelemdíj meg-fizetésére kötelezését, tekintettel arra, hogy az alperesek közléseikkel, illetve egy részére megküldött magánle-véllel megsértették becsületét és jóhírnevét, az I. rendű alperes az indítványozó rendőri mivoltára diszkrimina-tív módon utalt, illetve megsértette a magántitokhoz való jogát, tekintettel arra, hogy egyes, a részére kipostázott leveleket a postás tévedésből az I. rendű alperesnek adott át, azt azonban az I. rendű alperes nem adta át az indítványozónak. Az indítványozó kérte annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes a személyi szabad-ságát is megsértette, mikor bezavarta a saját teraszáról, továbbá szólásszabadságát is korlátozta, mikor befoj-totta a szót. A becsülethez és birtokláshoz való jogát is megsértette a II. rendű alperes, mikor azt mondta, hogy a továbbiakban is ezt fogja tenni és el is költözhet, ha nem tetszik. Az indítványozó az alperesek állítólagos csendháborítása, zaklatása miatt szankció kiszabását is kérte a bíróságtól. Az alperesek ellenkérelmükben, illet-ve viszontkeresetükben kérték az indítványozó keresetének elutasítását, perköltségben való elmarasztalását, továbbá annak megállapítását, hogy az indítványozó megsértette személyiségi jogait, mikor hozzájárulásuk nélkül, illetve felszólításuk ellenére róluk kép- és hangfelvételt készített. Kérték továbbá a bíróságtól, hogy kö-telezze az indítványozót a jogséértés abbahagyására, valamint tiltsa el őt a további jogséértéstől.
- [4] Az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 2021. június 15. napján hozott 4.P.20.231/2018/79. számú ítéletében az indítványozó keresetét mint megalapozatlant elutasította, egyben az alperesek viszontkeresetének helyt adott, megállapítva, hogy az indítványozó megsértette az alperesek személyiségi jogát, mikor róluk hoz-zájárulásuk nélkül kép- és hangfelvételt készített, eltiltotta az indítványozót a jogséértő magatartástól és kötelezte az alperesek oldalán felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltség alperesek részére történő megfizetésére.

- [5] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.699/2021/5/II. számú, 2021. december 9. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokaira tekintettel hegybenhagyta. A másodfokon eljáró bíróság szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy indítványozó az eljárás során nem tudta bizonyítani a keresetében előadottakat. Az indítványozó bizonyítási kötelezettségének az általa becsatolt videófelvétellel kívánt eleget tenni, abban azonban az általa állított közlések nem hallhatók, ezáltal a felvétel bizonyításra alkalmatlan. A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozta, hogy a bíróságnak nincs olyan kötelezettsége, hogy figyelmeztesse bármelyik felet a becsatolt bizonyíték rossz minőségére. Helyesen állapította meg az első fokon eljáró bíróság az ítéltábla szerint, hogy az indítványozó tanúként meghallgatott felesége és fia részéről elfogulatlan vallomás nem volt várható, továbbá, hogy ezek a vallomások egyébként is pontatlanok és ellentmondásosak voltak. A Fővárosi Ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy ha el is hangzottak az indítványozó által állítottak, azok nem lennének alkalmasak személyiségi jogainak megsértésére. A Fővárosi Ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság a viszontkereset körében is jogszerű döntést hozott, hiszen bár nem minősül visszaélésnek a kép- vagy hangfelvétel készítése vagy felhasználása, amennyiben az közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében történik és a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet, ugyanakkor az indítványozó hosszú időn keresztül, az alperesek tiltakozása ellenére készített felvételeket, azzal, hogy azokat majd egy későbbi perben fogja felhasználni, miközben az alperesi magatartások bizonyításának a perbeli esetben nem a felvételek lehettek volna a kizárólagos eszközei.
- [6] 1.2. Ezt követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát az indítványozó. A hiánypótlási eljárás keretében kiegészített alkotmányjogi panaszában az indítványozó megvalósulni látta az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (1) és (2) bekezdése, I. cikk (1) bekezdése, II. cikke, VI. cikk (1) és (2) bekezdése, XV. cikk (1), (2) és (5) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése, a XXIV. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének sérelmét az alábbiak szerint.
- [7] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét az indítványozó azért állítja, mert a bíróságok helytelenül és hiányosan állapították meg az tényállást, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelték, az indítványozó bizonyítási indítványait elutasították, illetve a támadott ítéletek nem tartalmaztak megfelelő indokolást arra nézve, milyen okból mellőztek egyes bizonyítékokat. A pártatlan eljáráshoz való jog sérelmeként értékeli az indítványozó, hogy a perben első fokon ugyanaz a bírói szerv döntött, ahol két esetben is kérte az indítványozó az eljáró bíró elfogultság miatti kizárását, és bár az új bíró kijelölése megtörtént, de az indokolásról nem kapott tájékoztatást. Az indítványozó szerint sérti Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettségét megszegve nem közölte az indítványozóval bizonyítékai alkalmatlanságát. Az indítványozó azt is a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmeként értékelte, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla nem rendelte el az elsőfokú eljárás újbóli lefolytatását, hanem ehelyett tény- és iratellenes érdemi határozatot hozott. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a fentiekben túlmenően a polgári perrendtartás számos rendelkezésének megsértését is állítja.
- [8] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény többi rendelkezésének, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének a megsértésére vonatkozóan önálló indokolást nem tartalmaz.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] 2.1. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.699/2021/5/II. számú ítélete tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az ügy felpereseként saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Fővárosi Ítéltábla ítéletét 2022. január 17. napján vette át, a személyesen eljáró indítványozó pedig alkotmányjogi panaszát 2022. február 28. napján, határidőben terjesztette elő.
- [12] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [13] Az indítvány szerint a Fővárosi Ítéltábla ítélete nemzetközi szerződésbe (az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkébe) ütközik, mely érvelés nem tekinthető érdemi elbírálásra alkalmas indítványi elemnek.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f*) pontja értelmében ugyanis kizárólag jogszabály (és nem pedig egyedi bírói döntés) nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata kérhető, az Alkotmánybíróságnak pedig nincs hatásköre az Abtv. 27. §-a szerinti eljárásban a bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára {legutóbb például: 13/2022. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében nemzetközi szerződésbe ütközés Alkotmánybíróság általi vizsgálatát egyébként is kizárólag meghatározott indítványozói kör (az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, az alapvető jogok biztosa, illetőleg az egyedi ügyben eljáró bíró) kezdeményezheti, illetve kezdeményezi, az indítványozó pedig nem tartozik ebbe az Abtv. 32. § (2) bekezdése által taxatív módon meghatározott indítványozói körbe, így nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatának kezdeményezésére egyébként sem lenne jogosult.

- [14] 2.2. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte esetén – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e*) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetőleg bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, R) cikk (1) és (2) bekezdésével, I. cikk (1) bekezdésével, II. cikkével, VI. cikk (1) és (2) bekezdésével, XV. cikk (1), (2) és (5) bekezdésével, XX. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben nem tartalmaz indokolást, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja szerinti követelményét. Az Alkotmánybíróság e körben megjegyzi, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme mellett állította a XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét is. Tekintettel azonban arra, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó peres eljárást nem előzte meg közigazgatási hatósági eljárás, az indítványozó által állított alaptörvény-sértések pedig kivétel nélkül az eljáró bíróságok eljárásával és döntéseivel kapcsolatosak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz XXIV. cikk (1) bekezdése sérelmét állító elemeit tartalma szerint bírálta el, és az indítvány ezen elemeit a XXVIII. cikk (1) bekezdése körében vizsgálta {hasonlóan például: 3406/2021. (X. 15.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [15] Az alkotmányjogi panasz ugyanakkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [16] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint e befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi, mindenekelőtt a 7/2013. (III. 1.) AB határozatára visszavezethető gyakorlatára. Az Alkotmánybíróságnak ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján felmerül-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye.
- [18] Az Alkotmánybíróság hatásköre az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok elbírálása során a bírói döntésben foglalt jogértelmezés alaptörvényellenességének, alapjogokkal való összhangjának vizsgálatára korlátozódik, és nem terjed ki a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára. Az Alkotmánybíróságnak ugyancsak nem terjed ki a hatásköre arra, hogy egyes, az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben felmerülő, vélt vagy valós törvénysértéseket (így adott esetben a polgári perrendtartás valamely rendelkezésének állított sérelmét) vizsgáljon. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, különben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja, hogy az indokolásban megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket. A tényállás megállapítása, a bizonyítás,

valamint a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat (lásd például: 3516/2021. (XII. 13.) AB határozat, Indokolás [48]). Márpedig jelen esetben az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét kifejezetten olyan tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyíték-értékelési kérdések alapján állította, melyek megítélése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe (lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]).

- [19] Az Alkotmánybíróság egyúttal rámutat arra is, hogy nem veti fel a Fővárosi Ítéltábla döntése a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét az indokolás hiányosságára tekintettel sem: a Fővárosi Ítéltábla a döntését az ügyben irányadó eljárási törvény (a polgári perrendtartás) rendelkezéseire tekintettel, kellő részletességgel indokolta, a fellebbezési kérelmet kimerítette, meghatározta, hogy mely jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó az eljáró bíróság indokolását vitatja, illetőleg azt nem érzi kellően részletesnek, még nem adhat alapot alkotmányjogi panaszra. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből ugyanis az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása (lásd például: 3309/2022. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [26]).
- [20] A fentieket összegezve, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó panasza arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla jogalkalmazói jogértelmezését bírálja felül. Erre az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre: az Alkotmánybíróság kizárólag alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével, valamint annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására (3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]).
- [21] Az Alkotmánybíróság mindezek miatt arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [22] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételek egyikét sem, és ekként nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.
- [23] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2022. október 25.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/708/2022.

• • •